

บทที่ 1

บทนำ

ถั่วลิสงเป็นพืชล้มลุกตระกูลถั่วที่เป็นพืชเศรษฐกิจสำคัญของประเทศชนิดหนึ่ง มีพื้นที่ปลูกเฉลี่ยในประเทศไทย 265,000 ไร่/ปี มีผลผลิตโดยเฉลี่ย 67,000 ตัน/ปี ให้ผลผลิตเฉลี่ย 254 กก./ไร่ มีมูลค่าการผลิต 1,085 ล้านบาท แต่ผลผลิต ไม่เพียงพอกับความต้องการใช้ในประเทศ ต้องนำเข้าในรูปถั่วลิสงทั้งเปลือก กะเทาะเปลือก น้ำมัน กาก และถั่วลิสงในรูปอื่นๆ รวมทั้งมีการลักลอบนำเข้าจากประเทศเพื่อนบ้านในราคาถูก (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2549) ถั่วลิสงพันธุ์ไทนาน 9 เป็นพันธุ์ที่ทางราชการส่งเสริมให้ปลูก ปลูกได้ทั่วทุกภาคของประเทศ ใช้ในรูปฝักแห้ง มีอายุเก็บเกี่ยวสั้น มีเมล็ดเล็ก ฝักส่วนใหญ่มี 1-2 เมล็ด เปลือกบาง เปอร์เซ็นต์กะเทาะสูง ส่วนพันธุ์พระราชทานหรือกาฬสินธุ์ 2 เป็นพันธุ์ที่นิยมปลูกในภาคเหนือใช้ในรูปฝักสด (ถั่วต้ม) มีอายุเก็บเกี่ยวยาวกว่า และมีเมล็ดโตกว่าพันธุ์ไทนาน 9 ฝักส่วนใหญ่มี 2-3 เมล็ด เปลือกหนา เปอร์เซ็นต์กะเทาะต่ำกว่าพันธุ์ไทนาน 9 (กรมวิชาการเกษตร, 2543)

ถั่วลิสงเจริญเติบโตได้ดีในดินร่วนหรือร่วนปนทราย มีความเป็นกรดเป็นด่าง 5.5-6.5 ซึ่งเป็นช่วงที่ธาตุอาหารในดินเป็นประโยชน์ต่อถั่วลิสงมากที่สุด ดินมีการระบายน้ำได้ดีมีหน้าดินลึก และมีความอุดมสมบูรณ์สูง แต่ดินที่ใช้ปลูกถั่วลิสงส่วนใหญ่มีสภาพเป็นกรด มีอินทรีย์วัตถุต่ำ ซึ่งอาจเนื่องมาจากการใช้ปุ๋ยเคมี และทำการเกษตรมาหลายครั้งโดยไม่ปรับปรุงดิน ปุ๋ยเคมีทุกชนิดถ้าใส่มากหรือใส่ผิดโค่นดินพืชจะเป็นอันตรายต่อต้นพืช และการงอกของเมล็ด และปุ๋ยเคมีบางชนิด เช่น ปุ๋ยแอมโมเนีย ถ้าใช้ในปริมาณมาก และติดต่อกันเป็นเวลานานจะทำให้ดินเป็นกรดมากซึ่งจะทำให้ความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารที่จำเป็นต่อพืชลดน้อยลง (มงคล และพัชรี, 2543 ; Konboon *et al.*, 2000) จากรายงานของกรมวิชาการเกษตร (2536) พบว่าถั่วลิสงที่มีเมล็ดโตจะพบปัญหาเมล็ดลีบหรือเมล็ดไม่เต็มฝัก และมีการตอบสนองโดยจะให้ผลผลิตเพิ่มขึ้นในดินที่มีความอุดมสมบูรณ์สูง

การแก้ปัญหาดังกล่าวอาจทำได้โดย การใส่ปุ๋ยอินทรีย์โดยอินทรีย์วัตถุจะช่วยปรับปรุงคุณสมบัติทางกายภาพของดิน โดยจะช่วยเพิ่มช่องว่าง และลดความหนาแน่นรวมของดิน ช่วยให้การซึมผ่านของน้ำและอากาศในดินเหนียวดีขึ้น ช่วยให้ดินสามารถอุ้มน้ำได้ ช่วยรักษาความเป็นกลางของดิน และเพิ่มความสามารถในการแลกเปลี่ยนประจุบวกดินมีการดูดซับธาตุอาหารไว้ได้ทำให้การดูดใช้ธาตุอาหารของพืชเป็นไปได้ดีขึ้น ทำให้การใช้ปุ๋ยเคมีมีประสิทธิภาพมากขึ้น (Hsieh, 1990) รวมทั้งการใส่ยิปซัมหรือแคลเซียมซัลเฟต (CaSO_4) ร่วมด้วยจะช่วยเพิ่มธาตุ

แคลเซียมและกำมะถันให้แก่ถั่วลิสง ซึ่งธาตุแคลเซียมมีส่วนสำคัญที่จะช่วยในกระบวนการสร้างเมล็ดและฝัก ทำให้ลดปัญหาฝักลีบ และช่วยส่งเสริมการทำงานของเชื้อไรโซเบียมเพิ่มการเกิดปมของถั่วลิสง ส่วนธาตุกำมะถันจะมีส่วนสำคัญที่ช่วยในการเกิดปมของรากถั่ว และช่วยในการยืดช่วงเวลาการบานของดอกถั่วลิสงออกไป การใส่ยิปซัมร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์อาจเป็นแนวทางหนึ่งที่จะเพิ่มศักยภาพในการเพิ่มผลผลิตของถั่วลิสง

การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อหาความเหมาะสมของการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ และยิปซัมในการปรับปรุงความอุดมสมบูรณ์ของดิน และเพิ่มผลผลิตและคุณภาพผลผลิตของถั่วลิสงพันธุ์ไทนาน 9 และพันธุ์พระราชทาน

The logo of Chiang Mai University is a circular emblem. In the center is a stylized elephant standing and facing left. Above the elephant's head is a traditional Thai symbol, a 'phra' (a flame-like symbol with radiating lines). The emblem is surrounded by a circular border containing the university's name in Thai script at the top and 'CHIANG MAI UNIVERSITY 1964' at the bottom. There are decorative floral motifs on the left and right sides of the inner circle.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved